

Bewonersbijeenkomst Persleidingbreuk Landelijk Noord 10 september 2026

Niels Krummacher, onafhankelijk avondvoorzitter, begeleidt de bijeenkomst.

De presentatie en het verslag worden gedeeld op de website van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK).

Bennie Rusken (directeur Riool- en afvalwatertaken Waternet) en Esther Greve (directeur Water bij HHNK)

Bennie Rusken is verantwoordelijk voor het rioolstelsel in Amsterdam. Zijn mensen werken hard aan het herstel van de breuk. Als Bennie terugkijkt op de afgelopen anderhalve week, was het fijn en goed geweest om eerder in gesprek te zijn met de bewoners.

Esther Greve is verantwoordelijk voor het watersysteem in het gebied. Het Hoogheemraadschap heeft met maatregelen volop ingezet om het afvalwater uit het gebied te krijgen op de minst schadelijke manier. De betrokken partijen gaan evalueren, want er hadden dingen beter gekund. De bewoners hadden een 'van het kastje naar de muur' ervaring in de eerste dagen. De vissen hadden eerder geruimd kunnen worden. We gaan het samen zo goed mogelijk oplossen.

Presentatie Eljakim Koopman, afdelingshoofd Beleid, programmeren, opdrachtgeverschap bij Waternet

Het persleidingstelsel is een bijzonder stelsel dat veel afvalwater vervoert. Al het afvalwater van Amsterdam Centrum, Oost, IJburg en een deel van Noord.

Er is 36.000m³ water vrijgekomen, waarvan 16.000m³ afvalwater en 20.000m³ regenwater.

- Door een drukverschil dat is gemeten is gereconstrueerd dat de breuk zaterdag 28 augustus om 22.58u heeft plaatsgevonden. Er is altijd een visuele inspectie nodig om te zien waar een breuk is.
- Om 2.30u kwam een melding over water op straat.
- Om 4.35u is gestart met het uitzetten van het systeem. Dit is niet één druk op de knop maar het opvolgend uitschakelen van een groot deel van het systeem.
- Om 7.25u was de persleiding lokaal afgesloten en stroomde er geen water meer uit de leiding.
- Om 7.51u is de aannemer ingeschakeld. Geen water meer uit leiding.

We gaan het allemaal evalueren en documenteren zoals gebruikelijk in de crisisorganisatie.

Vraag: Er is tussen 23.00u zaterdagavond en 2.30u zondagochtend niets gezien, dit moet beter!

Eljakim: Dit klopt, we gaan dit evalueren. We zijn afhankelijk van visuele waarnemingen. Riolering is een ondergronds systeem. Je ziet niet altijd direct waar een breuk is.

Vraag: welke beveiliging zit er op het systeem dat de druk meet? Alarmknoppen, hoe werkt t?

Eljakim: We hebben geen alarmering op het systeem. Drukverschillen in het systeem kunnen ook komen door het af- en aanschakelen van pompen. Drukverschillen vinden continu plaats.

Vraag: kwam er een melding over drinkwater of rioolwater?

Eljakim: Er kwam een melding binnen bij de meldkamer. De meldkamer heeft de afweging gemaakt dat het drinkwater was.

Vraag: hoe kunnen jullie 3 uur lang niets merken? Wat is daar gebeurd? Deze tijdlijn geeft te denken.

Vraag: wat is er in de 2 uur gebeurd tussen 2.30 tot 4.30?

Eljakim: We kunnen u nu niet van alle informatie voorzien. We gaan dit goed onderzoeken en komen hier op terug.

Er is een stuk van het een T-vormig verbindingstuk, zoals te zien in presentatie, afgescheurd. T-vormig stuk is van glasvezelversterkte kunststof. De leeftijd van dit onderdeel was 37 jaar. De verwachte levensduur is 90 jaar.

Vraag: is er sprake van asbest?

Eljakim: Dat kopt, de persleidingbuis is van asbest-cement. Het T-vormig stuk is glasvezelversterkt.

Vraag: waarom is dit onderdeel stuk gegaan?

Eljakim: We onderzoeken dit en komen hier op terug.

Vraag: doen jullie een intern onderzoek of met een partij als TNO?

Eljakim: We starten intern, met alle bij de crisis betrokken partijen, en betrekken waar nodig externe partijen hierbij.

Vraag: hoe vaak is dit in de afgelopen jaren gebeurd? Hoe snel is toen gehandeld?

Eljakim: Calamiteiten verschillen altijd van elkaar en kennen verschillende niveaus. Een persleidingbreuk met dit type faalmechanisme hebben we nooit eerder gehad. Dit is reden tot onderzoek. Wel is er vorig jaar een breuk bij de tamarinde straat geweest in Ouder Amstel. Echter dat was een ander faalmechanisme.

Vraag: wordt langdurige droogte meegenomen in het onderzoek?

Eljakim: We nemen dit mee in het onderzoek. We hebben daarover ook contact met landelijke partijen.

Vraag: hadden jullie het water niet kunnen afdammen?

Jeroen: Afdammen is met zo'n grote hoeveelheid niet te doen. Het water zat al verder in het stelsel.

Presentatie Jeroen Goverde, Clusterhoofd Waterlopen HHNK

Het is een enorm watersysteem, waarbij de waterhoogtes verschillen. Dat bepaalt ook de opties voor het afvoeren. We hebben ingezet op afvoeren via Kadoelen. De wind was hiervoor gunstig. Het gemaal bij Kadoelen is aangezet, het gemaal De Poel is uitgezet. Op donderdag draaide de wind en nam in kracht toe. Afvoeren via Kadoelen was toen niet meer mogelijk. De keuze is gemaakt om toen via De Poel af te voeren. Bij Kadoelen hebben we water ingelaten. Er viel veel regen, die ook voor verdunning zorgde.

We doen zuurstofmetingen. Dit is een snelle meting, waarvan je gelijk resultaat ziet. Wanneer er geen zuurstof in het water zit, is dit een indicator dat er afvalwater is. De presentatie laat het verloop van zuurstof zien op verschillende locaties in het gebied.

Er worden standaard veel meer waterkwaliteit parameters gemeten. Op strategische punten meten we deze week extra en volgende week ook. Er zijn de afgelopen jaren ook veel metingen gedaan en data beschikbaar.

We kijken ook naar de waterbodem. Er zal afvalwater bezonken zijn. We beschikken op meerdere locaties over data over baggeren, omdat daar vorig jaar werkzaamheden hebben plaatsgevonden. We gaan deze plekken weer bemonsteren, meten de baggerlaag en vergelijken. Analyses van de metingen duren 15 werkdagen.

Vraag: zijn de resultaten van de metingen openbaar?

Jeroen: Ja, deze zijn openbaar.

Vraag: zijn er voordat jullie water gingen omleiden nulmetingen gedaan? Ten aanzien van KRW: er is een achteruitgang verbod getekend door HHNK. Hoe verhoudt zich dat tot dit verhaal?

Jeroen: Door de KRW metingen hebben we een nulmeting. Op dit moment kan ik geen antwoord geven op het totaal. Hier komen we op terug. Bij achteruitgang door een calamiteit (vanwege uitzonderlijke omstandigheden) kun je gebruik maken van een uitzonderingsbepaling van de KRW. Dit probleem zal dan niet verweten worden aan de aanliggende perceelegeenaaar.

Vraag: microbiologische verontreiniging, parasieten, progesteron etc, meten jullie dat ook?

Veel koeien maken gebruik van het water, dit maakt dat hier een ander risico is dan leidingbreuk in de stad

Jeroen: het KRW pakket is voldoende om ook andere verontreinigingen te kunnen meten en zien.

Vraag: hoe kun je met zo weinig meetpunten weten waar het water is gekomen?

We hebben de waterstroom in beeld laten brengen door onze hydrologen op basis van stroomgegevens, windrichting, pompcapaciteit en peilverschillen.

Vraag: Er zou elke dag 1 of 2 keer gemeten moeten worden?

Jeroen: Er zijn veel meer meetpunten. Deze zijn niet allemaal op de kaart weergegeven. We delen een kaartje met alle meetpunten op de website. We meten niet op alle punten elke dag. Voor deze calamiteit hebben we een interval van een week om te bepalen in welke mate de vervuiling aanwezig blijft.

Vraag: tot hoever is rommel gekomen? Kunnen jullie dit met cirkels aangeven?

Jeroen: Het is qua water een heel lastig gebied. We kunnen niet in cirkels tekenen. Vooralsnog geldt er een waarschuwing om het oppervlaktewater niet te gebruiken voor het hele gebied van Landelijk Noord.

Vraag: geven metingen uitsluitsel of er rioolwater is?

Jeroen: Ja, die zullen het zeker uitwijzen.

Vraag: de beesten drinken nog uit sloot. We worden niet geïnformeerd. Wat moeten we doen met de dieren?

Jeroen: we hebben de GGD om advies gevraagd. Het advies is op dit moment om het water niet te gebruiken in het hele gebied, omdat we niet weten waar wat zit. De analyses zullen dat uitwijzen.

Vraag: op kort en langere termijn moeten jullie helder perspectief bieden. Wat moeten we doen, wat niet. Komt er een alert, komen er richtlijnen voor kinderen, honden, moestuinen etc.

Op de website zal gepubliceerd worden dat er geen gebruik gemaakt kan worden van het oppervlaktewater wegens vervuiling.

Vraag: de dode vissen zaten ook onder het riet, daar hebben jullie geen vissen verwijderd. Wat gaan jullie daar aan doen?

Daar waar wij hierover signalen krijgen, zetten we mensen in om die te verwijderen.

Vraag: iedereen zou nu moeten baggeren, wat moeten we doen? Wat is jullie richtlijn? En voor welk gebied geldt dit?

We zullen hier zo snel mogelijk op reageren. In ieder geval zal er geen verplichting zijn tot schonen van de watergangen zolang niet bekend is waar en welke vervuiling aanwezig is.

Vraag: waar kunnen we onze schade verhalen? Als er iets met de dieren gebeurt, voor het afrasteren van sloten, voor het op stal zetten van koeien?

Esther: schade kan worden gemeld via onze website: [Een schadeclaim indienen | Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier](#)

Vraag: wat gaat jullie doen aan de troep bij de volkstuinen? We horen en zien niets, er gebeurt niets. We zitten al een week in de stank. Jullie doen alleen een zuurstofmeting. Gaan jullie het hele complex baggeren? En waar moeten de boeren hun bagger kwijt met al die troep er in?

Jeroen: we moeten eerst de analyses afwachten en dan de aanpak bepalen.

Vraag: er liggen nog hele plakken bij de volkstuintjes. Er wordt veel gepompt, maar dit blijft liggen en gaat allemaal ons complex in. Haal het weg!

We reageren op signalen uit het gebied en daar waar dit aanwezig is, zal het opgeruimd worden.

Vraag: ik maak me zorgen over het water en begrijp dat het tijd kost om effecten te weten. Is er een ecooloog betrokken? Geven de KRW metingen ook uitsluitsel over ecologie?

Esther: We blijven monitoren. Ecologie is onderdeel van de KRW metingen. De effecten kennen we nog niet, het is te vroeg voor conclusies. We komen er absoluut op terug. Er is een ecooloog betrokken.

Vraag: zitten er schadelijke stoffen in het water? Is het dus een milieudelict?

Esther: ja, er zitten schadelijke stoffen in het water. We hebben het bevoegd gezag ingelicht.

Opmerking: als het vermoeden bestaat dat wij als agrariërs een milieudelict begaan, worden we gelijk meegenomen naar het bureau

Vraag: waarom zijn de boeren niet direct gewaarschuwd? Waarom is er niemand gelijk gaan bellen

We hebben een bericht op onze website geplaatst en via social media.

Vraag: waarom staan er geen waarschuwborden in het gebied?

We kijken wat de mogelijkheden zijn om die borden te plaatsen.

Vraag: waarom krijg je bij een brand gelijk een alert en bij deze leidingbreuk niet?

De brandweer is hier niet aan te pas gekomen en de waterschappen hebben die mogelijkheid niet.

Vraag: waarom wordt er in dit gebied anders gecommuniceerd dan in het centrum? Daarover stond gelijk een bericht in de media over zwemkwaliteit.

Vraag: Komt er een aparte pagina voor agrariërs, voor schademeldingen? Voor specifieke vragen die bij ons leven?

Er is een mogelijkheid om schade te melden op de website. Die is voor iedereen hetzelfde.

Vraag: Een aantal vragen heeft urgentie, ook uit brandbrief. Hier over een dag duidelijkheid over geven.

Esther: Wij proberen zo snel als mogelijk alle vragen te beantwoorden.

Vraag: we hebben op 2 september vragen gesteld en krijgen op 9 september een ontvangstbevestiging. Had de ontvangstbevestiging niet op 3 september kunnen komen? En wanneer krijgen we antwoorden?

Bennie: dit is een terechte vraag. De manier waarop jullie vragen stellen is ook duidelijk en constructief. We hadden dit beter moeten doen. De focus lag te weinig op communicatie over de informatie die wel en niet beschikbaar was. We gaan de vragen alsnog beantwoorden. Er is nu 1 website, daar voegen we alle informatie toe.

Vraag + aanbod: als Centrale Dorpenraad spelen we graag een rol in de communicatie. We willen niet elke dag hoeven scrollen op we website. Kunnen we hier een andere vorm voor vinden?

Goede vraag. We stellen voor om een klankbordgroep in het leven te roepen waar we ook dit soort zaken kunnen bespreken.

Vraag: ik mis vanavond het plan van aanpak. Welke stappen gaan jullie zetten?

Jeroen: We hebben analyses nodig, dat is belangrijke informatie voor het Plan van aanpak. Op basis van de informatie weten we welke stoffen er in het water zitten, waar het watersysteem zich herstelt. Dan kunnen we maatregelen en actie bepalen, bijvoorbeeld over baggeren en het uitzetten van vissen.

Vraag: waarom benutten jullie alle lokale kennis in het gebied niet? Er ontbreekt tweerichtingsverkeer. Het kan alsnog.

Vraag: we willen heel graag helpen, maar hebben geen enkele vraag gehad. Dat is frustrerend. We kennen het gebied goed en willen graag handjes bieden.

Esther: we nodigen graag een afvaardiging van bewoners uit het gebied uit om mee te denken over de vertaling van analyses naar een Plan van aanpak en de maatregelen die we gaan nemen.

Vraag: wordt eindevaluatie gedeeld en op welke manier, via een bewonersavond? Komt er portal om vragen te beantwoorden?

Esther: We delen de evaluatie via de HHNK website en via de lokale kanalen.